

แก่คิด

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม เราอยู่ท่ามกลางโลก เราจะให้ได้ตั้งใจเราไม่มี โลกเขาเป็นประสา
โลก เราเป็นธรรม ถ้าเราเป็นธรรม เราต้องตั้งใจของเราได้ เราต้องทำของเราได้ คุณิ เรา
ทำคุณงามความดีกัน โลกเขาจะเห็นความดีกับเราไหมล่ะ ไม่เห็นหรอก แต่ถ้าโลกกับ
โลกเขาเห็นดีต่อกัน เพราะเป็นกระแสใจ ถ้ากระแสเป็นไปมันเข้ากันได้

ความเข้ากันได้มันเข้ากันเรื่องของโลก แต่เราเข้ากันด้วยเรื่องของธรรมเห็นไหม
มันฝันโลก ถ้ามันฝันโลกเราไม่ต้องไปแยแส โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ
มันเรื่องของเขา

ถ้าเรื่องของเราล่ะเห็นไหม เราต้องดูใจเรา ใจเราจริงหรือเปล่า เวลาเราโดน
อุปสรรคเข้าไป โลกธรรม ๘ กระทบแล้วเราจะหวั่นไหวไหม ถ้าเราหวั่นไหวมันก็แค่
เปลือกแค่โลก

ถ้าแก่ธรรมนะ เราต้องจริงจังของเรา ถ้าเราไม่จริงจังของเรา เราจะยืนของเรา
ไม่ได้ ถ้าเรายืนอยู่กับความจริงได้เห็นไหม เราฟังธรรมเพื่อเตือนสติเรา เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งกว่านี้ เวลาเผยแผ่ธรรมไป ในโลกเขาเขามีของเขาอยู่แล้ว เขา
ต่อต้านทั้งนั้น เขาต่อต้านด้วยความเห็นของเขา ก็เพราะความเห็นของเขาหยาบใช้ไหม
สิ่งที่หยาบก็พิสูจน์ได้ สิ่งที่ละเอียดเขาพิสูจน์ไม่ได้ เขาพิสูจน์ไม่ได้แล้วเขาจะเอาอะไร
พิสูจน์ เพราะเขาเห็นของเขาไม่ได้

ถ้าเห็นไม่ได้เราจะเห็นใหญ่ไหม เราเอาความเห็นของโลกเป็นใหญ่ เราจะปฏิบัติ
ธรรมไปได้อย่างไร เราจะปฏิบัติธรรมได้เราก็ก่เกิดจากโลกนี้แหละ เราเกิดจากโลก เราอยู่
กับโลก เราถึงโลกมา เราอยู่กับโลก เราถึงโลกมาเห็นไหม

คูลี หยดน้ำบนใบบัว มันอยู่บนใบบัวแต่มันไม่ติดใบบัว มันไม่ติดเพราะอะไร มันไม่ติดเพราะว่ามันอยู่บนใบ ถ้ามันอยู่บนใบไม้อื่นล่ะ อยู่บนดิน อยู่บนอากาศ มันก็ระเหยไปหมด มันอยู่ของมันไม่ได้ มันอยู่ของมันไม่ได้

ถ้าเรารักษาหัวใจของเราเห็นใหม่ เราต้องกลับมา ไม่ต้องไปน้อยใจกับเขา เราอาศัยเขาอยู่ อาศัยโลกอยู่ แต่เราจะอยู่เพื่อจะทิ้งโลกไปไง แต่ถ้าเราอาศัยโลกอยู่แล้วเพื่อจะทอดทิ้งโลกแล้วอยู่กับโลกไปนะ เราเองเราจะอยู่ไม่ได้ เพราะอะไร เราเห็นโทษของมันมาแล้ว มันเหมือนกับเราไม่จริงกับเราเอง

เราเห็นโทษของโลก เราถึงได้มาบวชกัน เพราะเราเห็นภัยของวิภวสังสาร การเวียนตายเวียนเกิดเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แล้วเราก็เกิดตายอยู่อย่างนี้ แล้วเราเสียสละออกมา เพราะเราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา

เราอยู่ในโลก ดอกบัวเกิดจากโคลนตม เราอยู่ในโลกแต่เราเห็นภัยของมัน เราถึงออกมาประพฤติปฏิบัติ เราออกมาบวชนะ แล้วเราจะบวชหัวใจของเรา ถ้าบวชหัวใจของเรา เราต้องเห็นโทษของมันไป

ถ้าเห็นโทษของมันเราก็อยู่กับเขา เราแยกจากเขาไม่ได้ เพราะอะไร เพราะว่าเข้าเราก็บิณฑบาต ปัจจัยเครื่องอาศัย อาศัยโลกอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยไว้ เวลาฤกษ์ให้ตัดบาตร ให้ทำบุญกุศลของเขา นั่นก็เป็นประโยชน์ของเขา

ประโยชน์ของเราคือประโยชน์กับการดำรงชีวิตไป เพราะเราเกิดกับโลกใช้ใหม่ เรามีชีวิตใช้ใหม่ เราต้องอาศัยปัจจัยเครื่องอาศัยใช้ใหม่ เราก็อาศัยตรงนั้น ประโยชน์ของเขาได้แค่นั้น

ประโยชน์ของเราละ เวลาเราจะประพฤติปฏิบัติของเราเข้ามาเห็นใหม่ เพราะเราเห็นภัยในวิภวสังสาร การเกิดและการตายเป็นทุกข์อย่างยิ่ง แต่เพราะมันเกิดด้วยอำนาจวาสนาขึ้นมา มันถึงได้มีเราวิปญญา มีความรู้ความเห็นที่จะหาทางออกจากโลกเขาได้

แล้วทางออกมันอยู่ที่ไหนล่ะ ทางออกมันต้องตั้งสติ พอตั้งสติของเรา เครื่องอาศัยของโลกที่เขาเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์กับเขา นั่นเป็นความเห็นของเขา แต่ความเห็นของเราเห็นใหม่ เราจะเห็นว่าปฏิสนธิจิตมันอยู่ที่ไหน โลกมันเกิดอย่างไร ที่ว่าเราเกิดจากโลก เราอยู่ที่ไหน ทำไมมันเกิด เกิดจากโลกมันเกิดอย่างไร เกิดจากโลก เกิดจากกรรม แล้วกรรมมันอยู่ที่ไหนล่ะ

กรรมมันอยู่ที่จิต แล้วจิตปฏิสนธิมันอยู่ที่ไหนไซ้ ในครรภ์ มันเกิดเป็นเราแล้วโลกมันบังไว้ เพราะโลกมันบังไว้เราจะพิจารณาอย่างไรให้เห็นสิ่งที่มันบังเราไว้ล่ะ สิ่งที่ยังไว้มันต้องตั้งสติเข้ามา มีคำบริกรรมเข้ามา ความคิดโดยธรรมชาติของมันมันส่งออกมาเห็นใหม่ ความคิดโดยธรรมชาติของมัน มันเป็นผลของวิญญูะ ผลของวิญญูะมันเป็นอย่างนี้ แล้วเราก็เอาผลของวิญญูะนี้ทำลายมัน ถ้าเอาผลของวิญญูะทำลายมันเห็นใหม่ เวลาคิดออกมาด้วยความฟุ้งซ่าน คิดมาด้วยความทุกข์ความยาก

แต่ถ้าคิดด้วยธรรมล่ะ ถ้าคิดด้วยธรรมคิดอย่างไร เห็นใหม่ ปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาอรบรู้ในกองสังขาร สังขารคือความคิด ความปรุง ความแต่ง สังขารโดยธรรมชาติของมันเห็นใหม่ คุณติ เวลาน้ำมันคิบเขาน้ำมากล้น จากน้ำมันคิบเขาน้ำมากล้นเป็นน้ำมันอะไรล่ะ ก็อยู่ที่คุณภาพของมัน คุณภาพน้ำมันคิบมันจะกลั่นเป็นน้ำมันดีเซลก็ได้ กลั่นเป็นน้ำมันเบนซินก็ได้ กลั่นเป็นน้ำมัน เป็นสิ่งต่างๆ ก็อยู่ที่คุณภาพของน้ำมันที่ควรจะกลั่นเป็นน้ำมันอะไร

จิตของเราก็เหมือนกัน จิตของเราในผลของวิญญูสงสารเป็นจริตนิสัย มันหยาบ มันละเอียด ต่างกันอย่างไร ถ้าจิตมันละเอียดเห็นใหม่ มันกำหนด มันตั้งสติ มันใช้ปัญญาอบรมสมาธิหรือใช้คำบริกรรม มันจะกลั่นเห็นใหม่ คำบริกรรมของมันจะกลั่นให้จิตมันสงบเข้ามาได้ ถ้าจิตสงบเข้ามาได้ เวลาจิตสงบกับจิตฟุ้งซ่านมันแตกต่างกันอย่างไร

เทวทัตเวลาอยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำฌานโลกีย์ได้ แต่ด้วยจิตด้วยความคิดใจ แค่คิดใจ คิดว่าจะปกครองสงฆ์ คิดว่าจะยึดครองอำนาจจากสงฆ์ เท่านั้น เลื่อมหมดนะ แค่คิดนะ! ความคิดนะ

แต่นี้มันเป็นการกระทำใช้ใหม่ ร่างกายกระทำมา ความคิด วาจา มันพูดออกมา ความฟุ้งซ่านมันคืออะไร ความคิดมันคิดด้วยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เพราะมันมีสติปัญญาเห็นใหม่

เวลาคิดรู้ว่าคิดใหม่ เวลาคิดเราคิด เราทำ เรามีอารมณ์ร่วมกับความรู้สึกอันนั้น มันก็เกิดวิกรรมคือการพูดออกไป มีการกระทำออกไปเห็นใหม่ แค่คิดนะ เทวทัตแค่คิด เสื่อมหมดเลย!

แต่ของเรา เวลาเราตั้งจิตของเรา เราจะทำของเราขึ้นมา มันไม่ใช่แค่คิด มันคิดไปแล้วไง แค่คิดมันยังผิดเลย มโนกรรมมันเกิดแล้ว มันมีความละเอียดแล้วเห็นใหม่ แค่คิดขึ้นมามันก็คิดผิดแล้ว คิดผิด คิดชั่ว คิดไม่ดี

แต่คิดถูกต้อง คิดดีละ ถ้าคิดดีคิดดีอย่างไร ถ้าคิดดีเห็นใหม่ เวลามันคิดไม่ได้ มันคิดดีเราคิดไม่ได้ พอมันคิดไม่ได้ เราก็เกิดมาในพุทธศาสนา มีครูมีอาจารย์ของเรา มีองค์ศาสดา ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา

เราศึกษาธรรมวินัยเห็นใหม่ ให้มันคิดอยู่ในธรรม มันตรีกอยู่ในธรรม ถ้าตรีกในธรรมเห็นใหม่ ธรรมอารมณ์ ถ้าจิตใจนี้มันตรีกอยู่ในธรรม มันพยายามสร้างเนื้อสร้างตัวมันขึ้นมา มันตรีกในธรรมใช้ใหม่ มันตรีกในธรรมจริงหรือเปล่า เป็นอย่างนั้นจริงหรือนรกสวรรค์มีจริงหรือ มรรคผลมีจริงหรือ

ตรีกในธรรมมันก็ยังต่อต้าน เพราะอะไร เพราะความคิดมันไม่ใช่ความจริง พอความคิดไม่เป็นความจริงเพราะเราไม่ได้ฝึกฝนขึ้นมา เรายังไม่มีมรรคผลในใจของเราขึ้นมา ถ้าเรามีมรรคมีผลในหัวใจขึ้นมาสิ มันแยกแยะแล้ว มันแยกแยะเองว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก

ถ้าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกมันจะเห็นผิดเห็นถูกของมัน ถ้าเห็นถูกของมันเห็นใหม่ เห็นผิดมันก็ลาทำให้เราไปตามกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เห็นถูก! เห็นถูกมันก็เห็นโดยมรรค โดยศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา มันก็เริ่มแยกแยะให้เห็นตามข้อเท็จจริง เห็นตามข้อเท็จจริงนะ! เวลาบรรคสามัคคี ความสามัคคีของมัน บรรคมันรวมตัวของมัน ถ้ารวมตัวก็ทำลายความสามัคคีในอำนาจของบรรคไป

อำนาจของบรรคญาณเห็นใหม่ บรรคญาณมันทำลายกิเลส เวลามันตักตปทาน มันทำแล้วมันรวมลงเห็นใหม่ โดยอำนาจของบรรค โดยอำนาจของศีล สมาธิ ปัญญา ไม่ใช่อำนาจของใคร อำนาจของใครจะข่มขี้ความคิดเราได้ เทวดา อินทร์ พรหม หน้าไหนมันจะมาให้เราคิดตามมัน ถ้าเราไม่เชื่อชะอย่างหนึ่ง เรายึดมั่นความเห็นของเราชะ เราอย่างหนึ่ง เราจะเชื่อใคร

เราไม่เชื่อใครหรอก เราเชื่อความรู้ความเห็นของเรา ถ้าเชื่อความรู้ความเห็นของเรา ความรู้ความเห็นของเรานั้นคืออะไร? มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ไง มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ ความคิดของมนุษย์ ความคิดเห็นใหม่ เทวดา อินทร์ พรหม มันมีของมันอยู่แล้ว แล้วความคิดมันมีวิชา มันมีกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจ แล้วเราจะควบคุมมันได้อย่างไร เวลามันคิดออกไปมันก็คิดโดยอำนาจของมัน

ถ้าอำนาจของมัน มันคิดออกไปแล้วเรารู้ตัวใหม่ เราไม่รู้ตัวสิ่งใดเลย เพราะเราไม่มีสติ! เราไม่เคยฝึกหัดของเรา ถ้าเราไม่เคยฝึกหัดของเรา ความรู้ความเห็นอย่างนี้มันเป็นอำนาจของอะไรล่ะ? อำนาจของกิเลสใช้ธรรมะ อังธรรมะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าธรรมะทั้งนั้นนะ แต่กิเลสมันอาศัยธรรมะเป็นเครื่องดำเนินเป็นเครื่องแสดงออก พอแสดงออกมันแสดงออกโดยอะไร โดยกิเลสไป นี่ไงกิเลสมันบังเงา บังเงาโดยธรรมไป

แต่ถ้ามีสติปัญญาล่ะ มีสติปัญญามันแยกแยะขึ้นมาเห็นใหม่ เวลาอำนาจของบรรคมันรวมลง มันทำลายของมันขึ้นไป มันปล่อยางของมันนะ เรารู้เราเห็น จิตนี้รู้ จิตนี้เห็น จิตนี้มีการกระทำ นี่สันทิฏฐิโก นี่ธรรมของส่วนบุคคล ธรรมของใจดวงนั้น ใจดวงใดก็แล้วแต่ เวลาเทวดา อินทร์ พรหม มาฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ของเรา เช่น ฟังเทศน์ หลวงปู่มั่น เวลาฟังเทศน์จะเทศน์เรื่องอะไร จะฟังเรื่องอะไร แล้วเวลาเป็นเทวดา ทำไมถึงเป็นเทวดา เทวดาก็ทำบุญกุศลของเขาขึ้นมา เขาก็ไปเกิดเป็นเทวดา

เวลาเทวดามารยาทสังคมของเขา โดยธรรมชาติของเขาเทวดาเขาจะไม่พูดสอด พูดเสียดกันนะ เวลาเทวดามาเขาอยากฟังธรรมอะไร เขาจะบอกผ่านหัวหน้า หัวหน้าเขาจะเป็นคนสนทนากับครูบาอาจารย์เองว่า วันนี้เทวดามาด้วยกัน เขาต้องการฟังเทศน์สิ่งใด เขาจะบอกผ่านหัวหน้า เขาจะมีมารยาทของเขา เขาจะไม่แทรกไม่แซงของเขา เขาไม่ชิงดีชิงเด่นของเขา เพราะอะไร เพราะมันอำนาจโดยธรรมของเขา เขาจะเคารพหัวหน้าของเขา หัวหน้าของเขาเป็นผู้ปกครองเขา หัวหน้าเขาจะสื่อสารกับครูบาอาจารย์ของเรา

นี่ใจูเทวดาเขายังมีมารยาทของเขา เวลาเขาฟังธรรมของเขา เขาฟังเพื่ออะไรล่ะ เขาฟังเพื่อเตือนสติเขา เพราะเขาสร้างคุณงามความดีมาเขาถึงเกิดไปเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม การเกิดไปเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เขาเกิดของเขาณะ มันก็เสวยภพชาติของเรานี้แหละ นี่เป็นผลของวิญญูะ จิตนี้เกิดในวิญญูะ เกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นมนุษย์ เป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นนรกอเวจีเห็นไหม จิตมันเวียนตายเวียนเกิด เพราะด้วยอำนาจบุญอำนาจกรรมจากการทำดีทำชั่ว

ถ้ามีสติปัญญามันก็ทำคุณงามความดีของมัน เพื่อส่งเสริมจิตดวงนี้ให้มี พันธุกรรมทางจิตให้มันมีกรรม มีสิ่งที่ดีไปเกิดในทางที่ดี แต่ถ้ามันมีกรรมชั่วของมัน มันไปเกิดนรกอเวจีตามแต่อำนาจของมัน ถ้ามันเป็นอำนาจของมันใครเป็นคนทำล่ะ? จิตนี้ เป็นคนทำ จิตนี้มันทำของมันมาเอง มันก็ให้ผลกับตัวมันเองเห็นไหม

แต่นี้เราพลิกกลับ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราตั้งใจทำคุณงามความดีของเราเห็นไหม เพราะความตั้งใจทำคุณงามความดีของเรา ความดีของเราได้แค่นี้ เรามีสติปัญญาแค่นี้ เราก็ทำบุญกุศลของเราแค่นี้ มันก็ได้ไปเกิดในผลวิญญูะ ผลของวิญญูะก็บุญกรรมมันพาเกิด บุญกรรมเป็นสิ่งที่พามันเกิด เพราะมันทำคุณงามความดีของมันมา

ทำคุณงามความดีเพราะอะไร เพราะเรามีธรรมะ มีธรรมและวินัยเป็นศาสดา ไซ้ใหม่ ถึงจะเป็นคฤหัสถ์ เป็นพระ เป็นต่างๆ เราก็เชื่อในธรรม เชื่อในความจริง เชื่อในธรรมและวินัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีต้องได้ดีของมัน ทำชั่วก็ได้ชั่วของมัน เราก็ฝืนเพราะกิเลสมันไม่ยอมทำ กิเลสมันพยายามทำลายมันนะ กิเลสมันคืออะไร? กิเลสมันคือความเคยใจ แค่คิด! แค่คิด! นี่แหละ

ความคิด! กิเลสมันอาศัยตรงนี้เป็นเครื่องแสดงออก มันแสดงออกที่ไหนล่ะ แสดงออกในหัวใจนี้แหละ มโนกรรมมันเกิด การกระทำของมันเห็นใหม่ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ถ้ามันทำของมัน ถ้าเราศึกษาธรรมมันยับยั้งความรู้สึกความนึกคิดอันนี้ให้อยู่ในอำนาจของเรา ถ้าอยู่ในอำนาจของเรา ปัญญาครอบรู้ในกองสังขาร ถ้ากองสังขารมันครอบรู้หมด มันครอบรู้ด้วยความคิดทั้งหมด ความคิดมันเกิดจากใจได้อย่างไร ความคิดมันเกิดจากใจไม่ได้ เพราะว่ามันมีปัญหาครอบคลุมมันอยู่ ถึงว่าปัญญาอบรมสมาธินี้ไง ถ้าปัญญาอบรมสมาธิเราใช้ของเรา เราพิจารณาของเพื่อประโยชน์กับเรานะ

คำว่า “แค่คิด” นี้ละ นักปฏิบัติเรา ให้อุบายความคิดนี้มันให้โทษ แต่เวลาทางโลกเขา นะ ทำดีทำชั่วเขาดูที่การกระทำ ดูที่จรตนิสัย ดูการแสดงออก การแสดงออกมันเป็นเรื่อง ที่ว่า ถ้าโลกเขาทางจิตวิทยาเขาดูได้ เขาดูพันธุกรรม ดูจิตวิทยา ดูการกระทำของคน คน นิสัยอย่างไร ได้รับการอบรมบ่มเพาะมาอย่างไร เขาศึกษาของเขาได้ นี้ทางจิตวิทยา

แต่ทางธรรมล่ะ ทางธรรมเพราะอะไร เพราะมันต้องแก้ไขด้วยจิตนะ เพราะจิต เราเกิดมา ปฏิสนธิจิตมันเกิดมาเป็นมนุษย์ใช้ใหม่ มนุษย์มีทุกข์มีภัยของเรา เราก็แก้ไข ของเรา เราจะแก้ไขของเรา เห็นใหม่ ถ้าเราไม่แก้ไขมันจะสะอาดบริสุทธิ์ได้อย่างไร มัน จะสะอาดบริสุทธิ์เพราะความแก้ไขของเรา เรามีอำนาจวาสนาเราแก้ไขของเรา เพราะเรา มีความเชื่อของเรา เรามีศรัทธา เรามีความเชื่อ เราถึงมาเป็นนักบวชของเรา

เราเป็นนักบวช เราเป็นนักรบนะ รบกับใคร? รบกับกิเลสตัณหาความทะยาน อยากรในหัวใจของเรา ถ้าเราไม่รบกับกิเลสตัณหาความทะยานอยากของเรา จะไปรบกัน ที่ไหน นั่นมันเรื่องสมบัติของคนอื่นนะ เราเที่ยวไปชมสมบัติของคนอื่น คนอื่นเขามี ทรัพย์สมบัติของเขามากน้อยแค่นั้น นั่นมันเรื่องของเขา เพราะเขาทำดีทำชั่วของเขามา

แต่เราจะทำคุณงามความดี ดีและชั่วของเรา เราจะทำของเราขึ้นมา ถ้าทำขึ้นมา เห็นใหม่ คำว่า “แค่คิด” แต่ถ้าคิดในเรื่องดีๆ คิดไม่ดีเห็นใหม่ คูสิ เทวทัตคิดจะปกครอง สงฆ์ เขามีฆานโลกีย์ เขาเหาะเหินเดินฟ้านะ เลื่อมหมดเลย! เลื่อมไม่เหลือเลย แค่คิด! ความลับไม่มีในโลก ความคิดของจิตดวงนั้นจิตดวงนั้นก็รับรู้ แล้วกรรมมันก็ให้ผลกับ จิตดวงนั้น

แต่เราแค่คิด แค่คิดให้เป็นธรรมมันไม่เห็นเกิดสักที คิดไม่เป็นธรรมเราก็ต้อง
แก้ไข เราต้องเพิ่มของเรา เราต้องมีความมานะบากบั่น ถ้ามีความมานะบากบั่น คุณิ คุณ
เวลาคลื่นสึนามิเห็นใหม่ มันพัดไปหมดเลย ทุกอย่างมันกวาดไปหมดเลย วัตถุสิ่งใดที่
ใหญ่โตขนาดไหน มันมีกำลังของมัน ยกไปได้หมดเลย

เวลามันคิดถึงกิเลสตัดหาความทะยานอยากในหัวใจ มันทำลายหัวใจหมดเลย
มันยกไปหมดเลย สติปัญญาเราไม่ทันเห็นใหม่ พอเราจะคิดขึ้นมาโดยกิเลสตัดหาความ
ทะยานอยากมันจะทำลายเราก่อน เพราะเราจะทำมันถอนแล้ว ถอนจิตของเรา ถอนคุณ
งามความดีของเราหมด ทำตามกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แต่ถ้ามันมีจุดยืน มีสติขึ้น
มานะ มันถอนไม่ได้

สิ่งที่เกิดขึ้นมาเห็นใหม่ มีสติยับยั้งมัน หลวงตาท่านบอกว่า “ถ้ามีสติอยู่นะ คลื่น
มันจะสูงขนาดไหน มันจะชนแรงสติที่กั้นไว้ไม่ได้ สติของเรามันจะกั้นไว้ได้” สติมัน
ยับยั้งได้ ถ้ามันฝึกบ่อยๆ เห็นใหม่

คุณิ เวลาความร้อน เราจับความร้อนมันจะทนได้มากน้อยแค่ไหน ความร้อนถ้า
ร้อนมากจับแล้วมันสะดุ้งเลย ถ้าความร้อนมันร้อนพอลูบพอคลำกันได้ เวลาเราคิดขึ้นมา
ความคิดมันให้ผล มันรุ่มร้อนแค่ไหนถ้ามันมีสติมันรู้ของมัน ถ้ามันรู้ของมัน มันปล่อย
วางของมัน มันรู้ว่ามันร้อนไง สติมันรู้ทันมัน มันไม่จับให้เกิดขึ้นมา พอจิตมันไม่คิด จิต
มันไม่สวดย ความคิดมันจะเกิดไม่ได้ สติปัญญามันยับยั้งได้หมดเลย มันยับยั้งสิ่งที่จะเผา
ลนเราเห็นใหม่

ถ้าแค่คิดโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก คิดโดยไม่มีสติปัญญา คิดโดยไม่
รู้ทันของมัน คิดโดยสัญชาตญาณ แต่ถ้ามันมีสติปัญญาเห็นใหม่ ถ้าพยายามให้มันคิด แค่
คิดโดยธรรมชาติของมัน

แต่คิดในธรรมเราต้องปลุกเร้ามันให้มันคิด ให้มันมีปัญญาขึ้นมา มีปัญญาขึ้นมา
มันก็ฝึกฝนตัวเองขึ้นมาใช้ใหม่ ตัวเองได้ฝึกฝนได้มีการกระทำขึ้นมา ตัวเองจะเป็นคนดี
ขึ้นมา เพราะอะไร เพราะพยายามบังคับให้จิตเราทำคุณงามความดี บังคับให้จิตเราอยู่ใน
ธรรมวินัย มันจะอยู่ในธรรมในวินัยนั้น

ธรรมวินัยเป็นศาสดาของเรา เราเป็นสัตว์มีเจ้าของ เราเป็นสัตว์ที่มีครูบาอาจารย์ เป็นผู้ดูแลเรา ถ้ามีครูบาอาจารย์ที่ดูแลเรา เราจะรักษาใจของเราเพื่อประโยชน์กับเราเห็นใหม่ ไม่ใช่ประโยชน์กับใครทั้งสิ้น

ทำความดีเพื่อความดี ทำความดีเพื่อเรา ไม่ได้ทำความดีเพื่อคนอื่น ไม่ได้ทำความดีเพื่อใครเลย!

แต่สังคมของคนดี สังคมนั้นจะดีไปโดยธรรมชาติ สังคมของคนดีมันเป็นสังคมที่จิตใจเป็นสาธารณะ เห็นคุณงามความดีของคนอื่น คุณงามความดีของเราก็เห็น คุณงามความดีของคนอื่นก็เห็น คุณงามความดีเพื่อคุณงามความดีเห็นใหม่

แต่ถ้ามันเป็นกิเลสเห็นใหม่ คุณงามความดีของเรา คุณงามความดีจะชี้หัวคนอื่น มนุษย์มันต้องการนั่งบนหัวของมนุษย์ ถ้ามนุษย์ไม่นั่งบนหัวมนุษย์ มนุษย์ก็คือมนุษย์ มนุษย์มีศักดิ์ศรีเท่ากัน

แต่ถ้ามนุษย์มีกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มนุษย์จะนั่งบนหัวของมนุษย์นะ มันจะนั่งบนหัวคนอื่น เหยียบย่ำศักยภาพของคนอื่นไปหมดเลย ว่าคนอื่นอยู่ใต้ฟ้าเท่ากับกิเลสของเราไง แต่มันเป็นจริงใหม่ละ

...ใต้ฟ้าเท่ากับกิเลสก็เป็นความรู้สึกนึกคิด เพราะกิเลสมันเป็นตัณหาอยู่ในหัวใจ แล้วมันเป็นจริงใหม่! มันเหยียบหัวใจของผู้คิดนั้นก่อน! แก่คิดมันก็เหยียบหัวใจดวงนั้นแล้ว เหยียบหัวใจดวงนั้นว่า ไม่มีความเป็นสุภาพบุรุษในหัวใจนี้เลย!

ถ้ามีความเป็นสุภาพบุรุษในหัวใจ ความดีคือความดี จิตคือจิต มีค่าเท่ากัน สิ่งนี้มีค่าเท่ากันนะ มันจะทำลายหัวใจคนอื่นได้อย่างไร ถ้ามันจะทำลายหัวใจคนอื่นเท่ากับทำลายหัวใจของตัวเอง ถ้าหัวใจของตนเองโดนเหยียบย่ำทำลายไปแล้ว ก็มันเหยียบย่ำทำลายหัวใจของคนอื่นเหมือนกันไง ถ้ามันจะคิดเหยียบย่ำทำลายหัวใจของคนอื่น มันก็เท่ากับเหยียบย่ำหัวใจของตัวเอง เพราะหัวใจของตัวเองมันทำชั่วก่อน มันทำความชั่วก่อน ความชั่วที่เกิดขึ้นในหัวใจของตัวเองแล้ว มันก็ทำลายหัวใจคนอื่นทั่วๆ ไป แต่ถ้ามันจะทำลายหัวใจของคนอื่น มันก็เท่ากับทำลายหัวใจของตัวเองเห็นใหม่

คูลี เวลากรรมเห็นใหม่ เราทำกรรมกับคนอื่น แต่คนอื่นเขาได้รับกรรมอย่างไร เขาก็ได้รับความเดือดร้อนจากที่เราทำ แต่หัวใจของเราที่ได้ทำไปแล้วมันจะตกนรกอเวจี มันจะหมกไหม้ของมันนะ มันจะเท่ากับทำลายใครละ มันก็เท่ากับทำลายหัวใจของตนเองไง ถ้าหัวใจตัวเองได้สร้างกรรมนั้นไว้แล้ว กรรมนั้นมันจะไปไหน มันก็เท่ากับเป็นวิบากกรรมของใจดวงนั้น

แต่ใจดวงนั้นจะเกิดกรรมขึ้นมาไม่ได้ ถ้าใจดวงนั้นมีการกระทำออกไป ถ้าการกระทำแล้วทำกับใครละ ก็กระทำกับหัวใจดวงอื่น หัวใจดวงอื่นเขาได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำนั้น แต่หัวใจของตัวเอง หัวใจของตัวเองที่ทำเขาไป ก็มีการกระทำกับหัวใจดวงอื่นมันถึงเกิดกรรมไง ถ้าไม่ทำมันจะเกิดกรรมใหม่ นี่ไงมันถึงบอกว่า เวลาคิดว่าทำลายหัวใจดวงอื่นแล้วตัวเองจะได้รับความพอใจ แต่ความจริงก็คือทำลายหัวใจตัวเองไง

ถ้าจิตใจไม่เป็นสาธารณะ จิตใจไม่เป็นธรรม จิตใจไม่เป็นสุภาพบุรุษ มันก็มองไม่เห็น ถ้าจิตใจของมันเป็นสุภาพบุรุษมันก็มองเห็น เราจะทำสิ่งใดก็แล้วแต่ มันทำลายหัวใจเราก่อน ทำลายฐานก่อน เห็นใหม่ เวลาทำความเข้าใจด้วยกรรมฐานในการประพฤติปฏิบัติ ถ้าไม่มีฐานที่ตั้งแห่งการงานจะไปทำที่ไหน ถ้าจิตมันสงบเข้ามาเห็นใหม่ มันถึงมีสมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานเกิดจากใจดวงนี้

แต่เวลาเป็นกิเลสละ เวลากิเลส กิเลสมันก็เกิดจากใจดวงนี้ก่อน ทำลายฐานของตัวเองก่อน ทำลายฐานด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ทำลายฐานด้วยกรรมแล้วก็ทำลายหัวใจดวงอื่น พอทำลายหัวใจดวงอื่นมันก็มีฐานที่เกิดของกิเลส เกิดจากฐาน เกิดจากการกระทำ ผลก็เกิดจากกรรมฐานนั้นไง แต่เป็นกรรมฐานด้วยกรรม กรรมฐานด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

แต่ถ้าทำความเข้าใจละ ถ้าใจมันสงบขึ้นไปแล้วมันเป็นสมถกรรมฐาน เวลามันใช้ปัญญาออกไป ปัญญาไปเห็นอะไร เห็นในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม ถ้าเห็นในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม มันก็เป็นสติปัญญา ๔ เห็นใหม่ นี้อริยสัจ ๔ ด้วยมรรค ๘ มันก็เป็นมรรคญาณ มันก็เป็นสังขธรรม มันก็เป็นอริยสัจ มันเป็นปัญญา โลกุตตรปัญญา ปัญญาที่จะแก้กิเลสใจ

นี่ไง เวลาเราคิดเราทำของเราขึ้นไปมันเป็นสัญญาอารมณ์ มันเป็นสัญญาตาญาณของมนุษย์ แต่ถ้าไม่มีธรรมขึ้นมา มันก็ทำโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แต่ถ้ามันมีธรรมละเห็นใหม่ มันก็เป็นกิริยาของใจทั้งนั้นเลย กิริยาของใจที่ใจมันมีอยู่

แต่ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมามันจะย้อนกลับเข้ามาได้ นี่ทวนกระแสไง มนุษย์เหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน เวลาประพาศปฏิบัติมา ๖ ปี สำเร็จเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วประพาศปฏิบัติขึ้นมาจนสิ้นกิเลส เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา ครุบาอาจารย์ของเราเชื่อในธรรม มีความมุมนะบุกบัน ท่านก็ทำหัวใจของท่านสำเร็จเป็นครุบาอาจารย์ของเราขึ้นมาได้เหมือนกัน

หัวใจของเรามันทุกข์มันยาก กิเลสตัดหาความทะยานอยากมีคบอด มันเหยียบย่ำใจของตัว แล้วก็ใช้เล่ห์กลในใจของตัว แล้วก็ทำเพื่อประโยชน์กับใจของตัว มันก็เป็นประโยชน์กับกิเลสทั้งนั้นเลย มันไม่เป็นประโยชน์โดยธรรมเลย ถ้าเป็นประโยชน์โดยธรรมเห็นใหม่ เสียสละให้ผู้อื่นก่อน จิตใจเป็นธรรม จิตใจเป็นสาธารณะ

ถ้าจิตใจเป็นสาธารณะมันจะมีอะไรใหญ่กว่าใครละ มันยังมีคุณธรรมขึ้นมา คุณธรรมเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้ใครๆ ก็ปรารถนาเห็นใหม่ คุณ ความดำริ ความเห็นของคน ความเห็นของสังคมนั้น ถ้าสังคมนั้นมีความดำริ มีความเห็นเสมอกัน มันไปเกี่ยวกับใครละ มันเป็นประโยชน์กับหัวใจเราก่อนเห็นใหม่ เพราะอะไร คุณ เวลาผลข้างเคียง เราอยู่ที่ใดก็แล้วแต่ มันต้องมีบ้านข้างเคียง ที่ดินของเรามันต้องมีที่ดินข้างเคียง ถ้าไม่มีที่ดินข้างเคียงที่ดินของเราจะตั้งอยู่ไม่ได้

มนุษย์ก็เหมือนกัน มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ถ้ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมมันจะอยู่คนเดียวได้ไหม ถ้ามันอยู่คนเดียวได้เราก็รูดวงควีเวกอยู่คนเดียว เราก็อยู่ของเราสิ มนุษย์ก็อยู่คนเดียวไม่ได้อีก มันก็อยู่กับสังคม พออยู่กับสังคมก็จะเหยียบย่ำสังคมอีก

มันเป็นอย่างไร มันเป็นเพราะเราดูแลใจเราไม่ได้ เราดูแลใจไม่เป็น ถ้าดูแลใจเป็นเห็นใหม่ อตตาทิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าจิตเวลาสงบขึ้นมา มันจะมีความร่มเย็นเป็นสุข เอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น จิตเป็นหนึ่ง แต่จิตเราไม่เป็นหนึ่ง จิตเรามี

แต่ความฟุ้งซ่าน จิตเรามีความคิดโดยสัญชาตญาณ มีความคิดรอบไปหมดเลย ความคิด ความฟุ้งเพื่อห่อหุ้มในหัวใจ แล้วก็บอกว่า ผลนี้ทุนนิยมต้องมีการแข่งขัน

ถ้าการแข่งขัน แข่งขันเข้าโรงพยาบาลบ้าไป แข่งขันให้มันมีความเครียดไป แข่งขันขึ้นมาแล้วประสบความสำเร็จของใคร มันเป็นการประสบความสำเร็จ เป็นผลของสาธารณะเห็นไหม ในเมื่อมีกฎกติกา มีการแข่งขันขึ้นมาแล้ว ผู้ที่เข้าแข่งขันต้องเข้าไปในกติกานั้น นี่ไงแล้วกติกานั้นใครเป็นคนเขียนล่ะ กติกานั้นสังคมไหนเป็นคนบัญญัติกติกานั้นขึ้นมาล่ะ ก็ผู้ที่ชนะใช่ไหม แล้วผู้แพ้ก็จะเข้าถึงกติกานั้นได้ นี่พูดถึงว่าในการแข่งขันในทางโลกเขา

ในทางธรรมไม่ใช่อย่างนั้น แข่งขันกันโดยการทำความสงบของใจ แข่งขันการเสียดสี แข่งขันกันด้วยการให้อภัย แข่งขันกันด้วยเวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร เหวของเขา เหวกรรมใครๆไม่เอาไว้อ! แข่งขันกันไปเอาบาป เอากรรม เอารกเอาเวจีหรือ

แข่งขันเอาคุณงามความดีต่างหาก แข่งขันกันเสียดสี แข่งขันกันด้วยบุญกุศล บุญกุศลคืออะไร บุญคือความสุขใจ ถ้าเราสุขใจ ใจเรามั่นคง ใจเราสุขใจแล้วมันจะแข่งขันเอากับใคร ไม่ต้องการสิ่งใดเลย นั่งอยู่เฉยๆ มีความสงบ มีความสุข ใครจะเอาอะไรมาให้มันเป็นภาระ

แต่ในเมื่อเป็นหัวหน้าใช่ไหม พอเป็นหัวหน้าแล้วมันมีสังคม สังคมนั้นก็ต้องขับเคลื่อนกันไปใช่ไหม ก็เอาสิ่งนั้นมาเพื่อบำรุงสังคมนั้น เอาสิ่งนั้นมาขับเคลื่อนมาเป็นภาระ มาเป็นวาระที่สังคมที่สังฆะ หมู่สงฆ์มันจะขับเคลื่อนกันไป ก็เท่านั้น!!

แต่เวลาเราเป็นกิเลสตัณหาความทะยานอยากล่ะเห็นไหม เราจะไปแข่งขัน แข่งขันเพื่ออะไร แต่ถ้ามันเป็นธรรมเห็นไหม มันไม่แข่งขัน มันมีสัจธรรมของมัน มันมีความสงบ มีความระงับของใจ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี

น้ำมันนิ่งอยู่แล้วไปทำให้มันเกิดคลื่น ให้มันเกิดการกระลอกขึ้นมาทำไม จิตที่มันมีความสงบในใจมันแล้ว มันทำไมจะต้องไปห่อหุ้มขึ้นมาให้มันเกิดความกระลอกขึ้นมาในหัวใจทำไม ถ้ามันเป็นจริง!

...มันไม่เป็นจริงต่างหาก มีแต่การสร้างภาพ ถ้ามันไม่มีการสร้างภาพขึ้นมาเห็นใหม่ คุณติ การสร้างภาพ ภาพกับความคิดคนละอันกัน ความคิด คิดเกือบตายกว่าจะสร้างภาพได้ภาพหนึ่ง มีแต่ความเร่าร้อน มีแต่การเผาผลาญหัวใจของตัวเอง

แต่ความส่งเสริมหัวใจของตัวเองล่ะ ไม่ได้เป็นการสร้างภาพ ทำให้มันสงบขึ้นมา ถ้ามันสงบขึ้นมาะมันจะเห็นโทษไปหมดเลย เพราะอะไร เห็นโทษเพราะกว่ามันจะสงบได้ เราต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน

การลงทุนลงแรงของเราเพื่อให้จิตสงบ แล้วเวลามันสงบขึ้นมา มันมีคุณค่าแค่ไหน แล้วคุณค่าที่มันมีความสงบขึ้นมา มันมีความร่มเย็นเป็นสุข โลกเขาต้องการกัน แล้วโลกเขาแสวงหากัน เราจะเอาดินไปราน้ำทำไม เราเอาดินไปราน้ำเราทำให้เขาร่มเย็นเป็นสุขไม่ได้ใช่ไหม เพราะความร่มเย็นเป็นสุขในหัวใจของเราจะได้มา

แม้แต่คำบริกรรม เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิขนาดไหน มันยังลงไม่ได้ ลงไม่ได้มันต้องเสริมด้วยอะไร เสริมด้วยการอดนอนผ่อนอาหาร เสริมด้วยความวิริยะอุตสาหะ เราต้องเสริมทุกอย่างเลย เพื่อให้จิตมันมีหลักมีเกณฑ์ จิตที่มันสงบง่าย แล้วคนอื่นเขาต้องการปรารถนาเหมือนเราทั้งนั้นนะ

ถ้าเรายังทำได้ เรายังรู้แล้ว เราจะเข้าใจเลยว่าเราต้องการสิ่งใด เราทำเพื่อความสงบของใจ ใจกว่าจะสงบนี้มันลงทุนลงแรงขนาดไหน แล้วเขาทำอยู่เราจะไปบั่นทอนเขาทำไม! เราจะไปบั่นทอนใคร ก็ความทุกข์ความยากเรายังขนาดนี้ แล้วเราบั่นทอนจิตดวงอื่นให้เป็นไปได้ยาก

๑. บั่นทอนเขาเพื่ออะไร

๒. บั่นทอนแล้วเวรกรรมมันยิ่งมหาศาล

คนเรานะ ตั้งใจทำคุณงามความดีแล้วเราไปบั่นทอนเขา เวรกรรมมหาศาลนะ คุณติ คุณสมัยพุทธกาลเห็นไหม นางอะไรที่โดนเผา นี้อดีตชาติเป็นพระโสดาบันนะ แต่สุดท้ายแล้วมเหสีด้วยกันอีกจาดาร้อน จุดไฟเผาทั้งหมดเลย แล้วพอจุดไฟเผาขึ้นมาที่อยู่กลางไฟเห็นไหม

พระคุณกัน ถ้ามองคัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “เป็นพระโศดาบัน ทำไมเขาถึงโดนเผาตายเลย”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ในอดีตชาติเขาเคยเป็นสนมเหมือนกัน แล้วไปอาบน้ำในแม่น้ำ สุดท้ายแล้วพอขึ้นมามันหนาว ก็ได้จุดไฟผิง จุดไฟก็กองฟางไฉเห็นกองฟางแล้วก็จุดไฟผิง พอเผาไปๆ เห็นพระปัจเจกพระพุทธเจ้านั่งเข้าฌานสมาบัติอยู่” กรรมอันนั้นก็อันหนึ่งนะ

แต่ด้วยความกลัวว่าพระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นอาจารย์ของกษัตริย์ คิดว่าความผิดจะถึงเรา ก็ช่วยกันไปหาเศษไม้เศษฟืนมาช่วยกันเผาจะทำลายหลักฐาน สุดท้ายกรรมอันนั้นตกรกรอเวจิมหาศาลเลย เวียนตายเวียนเกิดมามากมาย จนสุดท้ายมาประพฤติปฏิบัติมาถึงเป็นพระโศดาบัน ยังโดนเผาตายเลย

นี่พูดถึงกรรม กรรมที่เวลาสร้างขึ้นมา เราเห็นผลของมันว่า การทำบาปอกุศลแล้วมันมีวิบากกรรมตามมาเราจะไปทำทำไม เราสร้างแต่คุณงามความดีของเรา ทำตามความเห็นของเรา เรื่องสิ่งที่โลกเขาเป็นนั่นเรื่องของโลกเขา เรื่องกิเลสตัณหาความทะยานอยากในใจของสัตว์โลกมันมีอยู่ทุกๆ ดวงใจ ในเมื่อมีอยู่ทุกๆ ดวงใจมันก็แสดงออกโดยธรรมชาติของมัน เราก็เห็นเห็นไหม คนนี้จิตมันหยาบมันก็แสดงออกมาหยาบๆ จิตปานกลางก็แสดงออกมาปานกลาง จิตละเอียดก็แสดงออกมาละเอียด โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของเขา

จิตใจของคนที่เคยภวานาแล้ว เห็นแล้วน่าสงสาร เขาแสดงออกโดยเขาไม่รู้ตัวนะ เหมือนเด็กไร้เดียงสามันแสดงออกมาโดยไม่รู้ตัว แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์คอยเตือนคอยบอก เราจะป้องกันมันอย่างไร เราต้องป้องกัน ต้องแก้ไข ถ้าไม่ป้องกันไม่แก้ไขมันก็เกิดซ้ำเกิดซากอยู่นั่นนะ

ความเกิดซ้ำเกิดซาก มันคิดมันทำเห็นใหม่ คิดแล้วทำเล่าจนเป็นจริตเป็นนิสัย มันก็ซ้ารอยไปอยู่อย่างนั้นนะ แล้วถ้าฝืน นี่เิงการปฏิบัติธรรมที่มันทุกข์ มันทุกข์ตรงนี้เิงมันทุกข์เวลาทวนกระแส ทวนความรู้สึกความนึกคิดของตัวเอง ความรู้สึกนึกคิดที่มันเคยกระทำอยู่เราจะทวนกระแสมันเข้าไป ตั้งสติเข้าไป ย้อนมันกลับเข้าไป แล้วมันย้อนได้ใหม่

ถ้ามันย้อนได้นะ มันย้อนไม่ไหว คนอื่นเวลาเขามอง คูถิ เราคุณักกีฬามันเล่นกัน เห็นไหม เราเข้าไปหมดเลยนักกีฬามันผิดอย่างไร ไปบอกเขา อันนี้ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติ เราก็เป็นนักกีฬาคนหนึ่ง เราก็พยายามจะเล่นกีฬาให้มันชนะทั้งนั้นนะ แต่มันทำไปด้วยความรู้สึกความเห็นของตัว มันก็ล้มลุกคลุกคลานเห็นไหม

ครูบาอาจารย์ต้องคอยชี้คอยบอก ท่านก็เห็นความบกพร่องของเราทั้งนั้นนะ ถ้าเห็นความบกพร่องเวลาใครบอกขึ้นมาก็โกรธอีกนะ โอ้โฮ ทำความดีขนาดนี้ก็ยังมาตีมาตีกันอยู่ โห.. มันสุดขยดๆ ..สุดขยดทำไมมันไม่เคยชนะสักที แพ้มาตลอด ถ้ามันสุดขยดมันก็ต้องแก้ไขได้สิ นี่ไงมันเป็นทริฏิมานะความเห็นของตัวไง

เพราะฉะนั้นนี่คือความคิดนะ แก่คิดมันก็ผิดแล้ว...ถ้ามันแก่คิด เพราะแก่คิดมันก็ทำให้เราล้มลุกคลุกคลานขนาดนี้ แต่เวลาปัญญาที่มันจะเกิดขึ้นมันก็ความคิดเหมือนกัน แต่ความคิดที่มีสติมีปัญญาเป็นการเทียบเคียงเอาว่าควรและไม่ควร ถูกหรือไม่ถูก ถ้ามันถูกต้องดีงามมันก็เป็นประโยชน์กับเรา

ถ้ามันถูกต้องดีงามนะ มันสงบแน่นอน ความคิดถ้ามันคิดขนาดไหน มันมีสติปัญญาสิ่งนี้ต้องสงบลงได้ โดยข้อเท็จจริงเวลาไฟมันลุกไหม้มาเห็นไหม ถ้าน้ำจำนวน มันเพียงพอ สาดไปต้องดับเด็ดขาด!

นี่ก็เหมือนกัน ฟุ้งซ่านขนาดไหนก็แล้วแต่ มันจะคือดีขนาดไหน มันจะแผลงฤทธิ์ขนาดไหน ในใจเราถ้ามีสติปัญญาเข้าไปมันต้องดับแน่นอน! มันเป็นไปไม่ได้ หรือว่าความคิดเกิดแล้วไม่ดับ! แต่ความคิดมันเกิดแล้วดับเพราะอะไร เพราะตัณหา มันสอดเข้าไปไง เขาบอกเอาน้ำไปดับไฟ แต่มันสาดน้ำมันเข้าไป นี่ก็ดับไฟ..ดับไฟ..สาดแต่น้ำมันเข้าไปมันจะดับได้อย่างไร มันเป็นไปไม่หรอก มันจะดับได้ต่อเมื่อเป็นน้ำ ไม่ใช่ น้ำมัน

น้ำมันคือความเห็นของตัว น้ำมันคือกิเลสตัณหาความทะยานอยาก น้ำมันคือทริฏิมานะการเข้าข้างตัวเอง นั่นคือน้ำมัน ยิ่งสาดยิ่งโชติช่วง ยิ่งดับยิ่งรุนแรง

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ ดับเค็ดขาด! เป็นธรรมเห็นใหม่ เราคิดถูกจริงหรือ แค่คิดมัน ถูกจริงหรือ ถ้าจริงทำไมผลมันออกมาเป็นอย่างนี้ละ ถ้าจริงผลออกมามันต้องสงบ มีความสงบระงับดี ถ้าจริง!

ถ้าไม่จริงเห็นใหม่ มันขัดแย้งกันไปหมดเลย โนนก็ผิด นี้ก็ผิด ผลของมันคือไฟ แต่ถ้ามันจริงมันต้องสงบดี นี่ถ้าจริง แล้วถ้าไม่จริงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทศนาว่าการมาเห็นใหม่ ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา แสดงว่าธรรมวินัยของ พระพุทธเจ้านี้ผิดหมดดี พระพุทธเจ้าบอกไว้ผิดหมดดี

..ถ้ามันผิดหมด ทำไม ๒,๐๐๐ กว่าปี ทำไมมีคนเคารพบูชาขนาดนี้ ทำไมครูบา อาจารย์ของเราประพฤติปฏิบัติถึงรอดเป็นรอดตายจนมาเป็นครูบาอาจารย์ของเราได้ นี่ ใจมันต้องพิสูจน์กัน ของอย่างนี้ไม่ต้องเชื่อใครหรอก หัวใจเรานั้นแหละมันบอก ความลับไม่มีในโลก ใจดวงนั้นซัดๆ ใจดวงนั้นรับรู้อยู่แต่ใจดวงนั้นด้วยความหยาบ ด้วย ทัศนหาความทะยานอยากมันปิดตาใจ นี่แค่คิดนะ แค่คิดก็ทำให้เราร้อนขนาดนี้แล้ว

ฉะนั้นถ้าธรรมละ แค่คิดมันก็คิดโดยกิเลสทัศนหาความทะยานอยาก มันคิดแล้ว ให้ผลเผาใจตัวเอง ถ้าเป็นธรรมนะ นำอมตธรรม มีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข มีแต่ความ ร่มเย็นเป็นสุขนะ

ถ้าจิตสงบแล้วทำให้เราอยู่ในสถานะของพระ ก็อยู่ในสถานะของพระด้วยการ เคารพตัวเอง เราไม่ผิด เราทำโดยสังฆธรรม โลกเขามองเราไม่เข้าใจเราหรอก โลกเขา มองเห็นใหม่ เขาก็มองโดยแว่นตา ด้วยความคิดของโลกเขาว่าควรเป็นอย่างนั้น

มนุษย์ในเมื่ออัตคัดขาดแคลนจะมีความสุขได้อย่างไร เขาก็คิดของเขาว่ามนุษย์ จะมีความสุขได้จะต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัยพอเพียงตามแต่อำนาจวาสนาของแต่ละบุคคล ในความเห็นแต่ละความเห็น

ฉะนั้นพระก็มาจากมนุษย์ เขาก็จะพยายามทำให้มีความสุขในความรู้สึนึกคิด ของเขา แต่เราเป็นพระ เรามีความร่มเย็นเป็นสุขของเรา เราต้องการความสงบสัจของ เรา เราต้องการอาหารเพื่อการดำรงชีวิตเท่านั้น เราไม่ต้องการอาหารที่มันพร่ำเพรื่อ อาหารที่มันมากดทับธาตุขันธ์ที่มันเข้มแข็งจนนั่งสมาธิก็ไม่ได้ แล้วไปกระตุ้นกิเลส

ค้นหาความทะยานอยาก แล้วถ้าเข้าไปกระตุ้นการระคะ กระตุ้นความเร้าร้อนในใจ มันจะมีประโยชน์อะไร

โลกเขาคิดแบบนี้ ชรรรมเราคิดอีกอย่างหนึ่ง ฉะนั้นเขาจะมองไม่เข้าใจความเป็นอยู่ของเรา เขาจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจไม่สำคัญ สำคัญว่าเรามีจุดยืนจริงหรือเปล่า เรามีความเข้มแข็งจริงหรือเปล่า ใครจะทำผิดทำถูกมันเป็นกรรมของเขา

ถ้ามันยังไม่ใช่เวลาที่เขามาถาม เขาต้องการความเป็นจริง เราไม่ต้องไปแส่ ออกไปหาเรื่องข้างนอก ไม่ต้องไปแส่จะไปสั่งสอนใครทั้งสิ้น ถ้าเขาพร้อมเขามาหาเรา เราถึงจะค่อยบอกเตือนเขา

ถ้าเขาไม่เข้ามาหาเรา ไม่เข้ามาปรึกษา ไม่ต้องแส่! แส่ออกไปมีแต่ปัญหา แส่ออกไปมีแต่ไฟเข้ามาเผาผลาญ ไม่จำเป็น! โลกเขามีการแข่งขัน เขาอยากดิบอยากดีกัน เราไม่ต้องไปแส่ เราอยู่ของเรารักษาตัวเราให้ได้

ถ้าตัวเราเป็นคนดีขึ้นมา โลกจะติเตียนทั้งสามโลกธาตุ เทวดา อินทร์ พรหม จะติฉินนินทา ช่างหวั้มัน! ชรรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกอยู่แล้วเรื่องโลก ชรรรม ๘ ไม่มีปัญหา ถ้าเราทำตัวของเราได้นะ สามโลกธาตุมันจะติเตียนปล่อยให้มันติเตียนไป แต่มันถูกต้องตามธรรมวินัย เอาธรรมวินัยนี้เป็นหลัก เราอยู่กับธรรมวินัย เราอยู่กับชรรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าชรรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันเป็นแค่ทฤษฎีไม่มีตัวอย่าง เราก็มีครูบาอาจารย์ตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เป็นตัวอย่างของเรา หลวงปู่มั่นท่านอยู่ป่าตลอดชีวิต ท่านไม่เคยมีความสุขสิ่งใดเลย

หลวงตาท่านพูดประจำ “ถ้าคนจีทุกข์ หลวงปู่มั่นทุกข์เป็นที่สุด ทุกข์อยู่ในป่า ถือชุดงควัตรมาตลอด ท่านไม่มีความสุขกับโลกเขาเลย แต่ท่านมีความสุขในหัวใจมหาศาล เทวดา อินทร์ พรหม ยังต้องมาฟังท่านเทศน์อยู่ตลอดเวลา”

ฉะนั้น โลกจะติเตียนช่างหวั้มัน! สามโลกธาตุมันจะติเตียนช่างหวั้มัน! เราไม่ต้องแส่ออกไปข้างนอก เรารักษาใจของเรา เราทำคุณงามความดีของเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง!